

	Центральнoукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Шкільний курс історії			
		Статус дисципліни <i>вибірковий компонент</i>			
Галузь знань	01 «Освіта/ Педагогіка»				
Спеціальність	014.07 «Середня освіта (Географія)» Додаткова спеціальність: 014.03 «Середня освіта (Історія)»				
Освітня програма	Середня освіта (Географія та Історія)				
Рівень вищої освіти	перший(бакалаврський)				
Форма навчання	денна				
Курс	IV курс				
Семестр	VII семестр				
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120	
	Лекційні			20	
	Практичні/семінарські			26	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			74	
Семестровий контроль	<i>залік</i>				
Викладач	<i>Проскурова Світлана Володимирівна</i>				
Контактна інформація	<i>ел. адреса викладача s.v.proskurova@cuspu.edu.ua</i>				
Кафедра	<i>Історії України та всесвітньої історії</i>				
Факультет	<i>факультет історії, бізнес-освіти та права</i>				
Предмет навчання	<p>Шкільний курс історії - навчальна дисципліна, яка охоплює одночасно теоретичні аспекти викладання історії, як навчальної дисципліни, еволюцію і трансформацію шкільної історичної освіти, і практичні - знайомить студентів зі змістом навчальних програм з історії для 5–9 класів відповідно до Оновленої програми загальної середньої освіти «Нова українська школа».</p> <p>Студенти також знайомляться з особливостями викладання історії в тоталітарних країнах, що ґрунтувалися і ґрунтуються на імперському світогляді, пропагандистських штампах і фейках, спотворенні фактів і відсутності аналітичного мислення.</p> <p>В ході лекцій, семінарів та виконання самостійної роботи з курсу усної історії. студенти отримують теоретичні знання та практичні навички викладання шкільного курсу історії України та всесвітньої історії. Студенти знайомляться з методами та прийомами аналізу шкільних підручників історії. Форма контролю отриманих знань та умінь – презентація тем,</p>				

написання рефератів, наукових статей студентами під час самостійної роботи – дозволяє виявити найбільш зацікавлених і підготовлених майбутніх вчителів історії.

Об’єкт вивчення курсу – Шкільний курс історії

Предмет вивчення курсу – еволюція і трансформація шкільної історичної освіти в Україні протягом XX – XXI ст., навчальні програми з історії для 5–9 класів відповідно до Оновленої програми загальної середньої освіти «Нова українська школа», зміст оновлених шкільних підручників з історії України та всесвітньої історії для 5-9 класів згідно концепції «Нової української школи».

Курс взаємопов’язаний з методикою викладання історії, історією України, всесвітньою історією, соціологією, культурологією та психологією.

Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)

Метою навчальної дисципліни «Шкільний курс історії» є підготовка студентів до викладання шкільних курсів історії України та всесвітньої історії, відповідно до реформованих навчальних програм НУШ. Підготовка майбутніх вчителів історії до активної викладацької діяльності, спрямованої на формування знань про історію людства; розвиток історичного мислення; виховання особистісних рис громадянина, загальнолюдських духовних цінностей, сприйняття ідей гуманізму та демократизму, взаєморозуміння між народами на основі особистісного усвідомлення досвіду історії.

Завдання курсу:

1. Ознайомлення студентів зі змістом навчальних програм історії для 5–9 класів відповідно до Оновленої програми укладеної на виконання Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. на основі компетентнісного підходу.

2. Ознайомлення студентів з формами та методами, прийомами та засобами організації навчання в загальноосвітніх закладах України, досвідом модернізації історичної освіти у передових країнах світу

3. Сприяння розвитку творчого аналітичного мислення студентів щодо організації власної педагогічної діяльності; впровадження демократичного стилю педагогічного

	<p>спілкування, що ґрунтується на засадах педагогіки співробітництва двох рівноправних суб'єктів навчання; підготовка фахівців до здійснення розвивального особистісно орієнтованого навчання.</p>
<p>Компетентності</p>	<p><i>Інтегральна компетентність:</i> ІК Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i> ЗК01 Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку. ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК06. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати в команді.</p> <p><i>Спеціальні компетентності:</i> СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. СК02. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук. СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії. СК05. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (джерела усної історії). СК07. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. СК09. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. СК10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</i></p>

1. Знати зміст шкільного курсу історії згідно з Оновленою програмою історії для 5–9 класів укладеною за Концепцією «Нова українська школа».
2. Знати логічні ланцюжки історичних подій, вчинків історичних персоналій, способи пояснення подій минулого, причини і можливі шляхи розв’язання сучасних соціальних, політичних, економічних проблем.
3. Доступно і переконливо висловлювати думки, використовувати виражальні можливості мови для опису історичних подій минулого і сучасності, розрізняти техніки переконування та маніпуляції; вести аргументовану дискусію на відповідну тематику;
4. Використовувати цифрові технології для пошуку і ретрансляції потрібної історичної та соціальної інформації, створювати мультимедійні презентації та поширювати їх; виявляти маніпуляції інформацією соціального та історичного змісту під час аналізу повідомлень електронних медіа; виявляти джерела й авторів інформації, робити коректні посилання.
5. Читати, аналізувати і популяризувати в учнівському середовищі науково-популярні публікації та художні твори історичного змісту.
6. Образно мислити та використовувати це вміння при викладанні історії; інтерпретувати твори мистецтва; розвивати національно-культурну ідентичність у сучасному багатокультурному світі;
7. Визначати власні цілі у викладанні курсів історії, аналізувати процес викладання ШКІ, відстежувати зміни у сприйнятті учнями інформації;
8. Критично аналізувати джерела масової інформації для протистояння деструктивним і маніпулятивним технікам впливу; використовуючи власний і чужий, зокрема взятий з історії, досвід;

Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади шкільного курсу історії.

Тема 1. Зміст, структура і завдання шкільного курсу історії. (2 год.)

Тема 2. Становлення шкільного курсу історії на початку ХХ ст.: колоніальний спадок. (2 год.)

Тема 3. Шкільний курс історії в радянській школі: тоталітарний спадок. (2 год.)

Тема 4. Трансформація шкільного курсу історії у зв’язку з постановом суверенної України 1991 р.: Постколоніальний і посттоталітарний синдроми української історичної політики. (2 год.)

год.)

Тема 5. Історична освіта в Україні у світлі Концепції реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. (2 год.)

Змістовий модуль 2. Особливості викладання курсу «Шкільний курс історії» в основній школі.

Тема 8. Шкільний курс історії 5 клас (Пропедевтичний). (2 год.)

Тема 9. Шкільний курс історії 6 клас. (2 год.)

Тема 10. Шкільний курс історії 7 клас. Синхронізації курсів історії України та всесвітньої історії в 7 класі. (2 год.)

Тема 11. Шкільний курс історії 8 клас. Синхронізація курсів історії України та всесвітньої історії в 8 класі. (2 год.)

Тема 12. Шкільний курс історії 9 клас. Синхронізація курсів історії України та всесвітньої історії в 9 класі. (2 год.)

Всього 20 год.

Тематика семінарських занять:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади шкільного курсу історії.

Тема 1. Зміст, структура і завдання шкільного курсу історії. (2 год.)

Тема 2. Становлення шкільного курсу історії на початку ХХ ст.: колоніальний спадок. (2 год.)

Тема 3. Шкільний курс історії в радянській школі: тоталітарний спадок. (2 год.)

Тема 4. Трансформація шкільного курсу історії у зв'язку з постанням суверенної України 1991 р.: Постколоніальний і посттоталітарний синдроми української історичної політики. (2 год.)

Тема 5. Історична освіта в Україні у світлі Концепції реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. (2 год.)

Тема 6. Методика аналізу складових шкільного курсу історії. (2

год.)

Змістовий модуль 2. Особливості викладання курсу «Шкільний курс історії» в основній школі.

Тема 7. Послідовність вивчення курсів історії України і всесвітньої історії по класах. Методичне забезпечення шкільного курсу історії. (2 год.)

Тема 8. Шкільний курс історії 5 клас (Пропедевтичний). (2 год.)

Тема 9. Шкільний курс історії 6 клас. (2 год.)

Тема 10. Шкільний курс історії 7 клас. Синхронізації курсів історії України та всесвітньої історії в 7 класі. (2 год.)

Тема 11. Шкільний курс історії 8 клас. Синхронізація курсів історії України та всесвітньої історії в 8 класі. (2 год.)

Тема 12. Шкільний курс історії 9 клас. Синхронізація курсів історії України та всесвітньої історії в 9 класі. (4 год.)

Тематика самостійної роботи:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади шкільного курсу історії.

Тема 1. Зміст, структура і завдання шкільного курсу історії. (6 год.)

Тема 2. Становлення шкільного курсу історії на початку ХХ ст.: колоніальний спадок. (6 год.)

Тема 3. Шкільний курс історії в радянській школі: тоталітарний спадок. (6 год.)

Тема 4. Трансформація шкільного курсу історії у зв'язку з постанням суверенної України 1991 р.: Постколоніальний і посттоталітарний синдроми української історичної політики. (6 год.)

Тема 5. Історична освіта в Україні у світлі Концепції реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. (6 год.)

Тема 6. Методика аналізу складових шкільного курсу історії. (6 год.)

год.)

Змістовий модуль 2. Особливості викладання курсу «Шкільний курс історії» в основній школі.

Тема 7. Послідовність вивчення курсів історії України і всесвітньої історії по класах. Методичне забезпечення шкільного курсу історії. (6 год.)

Тема 8. Шкільний курс історії 5 клас (Пропедевтичний). (6 год.)

Тема 9. Шкільний курс історії 6 клас. (6 год.)

Тема 10. Шкільний курс історії 7 клас. Синхронізації курсів історії України та всесвітньої історії в 7 класі. (6 год.)

Тема 11. Шкільний курс історії 8 клас. Синхронізація курсів історії України та всесвітньої історії в 8 класі. (6 год.)

Тема 12. Шкільний курс історії 9 клас. Синхронізація курсів історії України та всесвітньої історії в 9 класі. (8 год.)

Всього: 74 год.

Тематика рефератів і повідомлень:

«Викладання історії в Російській імперії: імперські наративи.»

«Шкільний курс історії в радянській школі: тоталітарний спадок»

«Історична освіта в Україні у світлі Концепції реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р.»

«Трансформація шкільного курсу історії у зв'язку з постановом суверенної України 1991 р.: Постколоніальний і посттоталітарний синдроми української історичної політики на початку 90-х років ХХ ст.»

«Викладання історії України в контексті сприяння демократичним принципам».

<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Курс орієнтований на рейтингову систему оцінок у балах. Максимальна кількість балів на курс – 100, з них: - за роботу на семінарах – до 30 балів: не менше 4 змістовних виступів в обговоренні – до 20 балів, укладання словника-довідника основних понять і термінів -10 балів. - за роботу на лекціях – до 20 балів (конспектування лекцій або навчальної літератури по темам – до 20 балів) - за самостійну поза-аудиторну роботу – конспектування навчальних програм з історії України та всесвітньої історії з 5 до 9 класу за оновленою програмою НУШ до 50 балів; <p>Форми контролю та критерії оцінки</p> <p>Упродовж викладання курсу передбачається <i>поточний контроль</i>, що здійснюється під час проведення семінарських занять і консультацій у формі опитування (індивідуального та фронтального) завдань до семінарських занять. Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на <u>семінарському занятті</u> – 5 балів:</p> <table border="1" data-bbox="630 913 1524 1534"> <thead> <tr> <th>Кількість балів</th> <th>Критерії оцінювання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на джерела і літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час виступів. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, з помилками.</td> </tr> <tr> <td>1-2</td> <td>-Студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструє його. Під час відповіді потребує допомоги, допускає помилки -Студент робить суттєві доповнення.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Підсумковий(семестровий)контроль</p> <p>Підсумковою формою контролю з дисципліни є залік, який проводиться відповідно до графіку навчального процесу;</p> <p>перескладання прострочених завдань проводиться відповідно до графіка перескладання.</p>	Кількість балів	Критерії оцінювання	5	студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на джерела і літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час виступів. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує	4	Студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.	3	Студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, з помилками.	1-2	-Студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструє його. Під час відповіді потребує допомоги, допускає помилки -Студент робить суттєві доповнення.
Кількість балів	Критерії оцінювання										
5	студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на джерела і літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час виступів. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує										
4	Студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.										
3	Студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, з помилками.										
1-2	-Студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструє його. Під час відповіді потребує допомоги, допускає помилки -Студент робить суттєві доповнення.										
<p>Політика курсу</p>	<p><i>Політика відвідування і подання виконання завдань. Які вимоги щодо роботи (активності) студента (на заняттях, самостійної роботи)? Вимоги викладача щодо окремих моментів організації навчання (до активності на заняттях, обсягу письмових робіт, кількості та якості презентацій тощо). Політика академічної доброчесності (зокрема, щодо самостійності виконання завдань, користування смартфоном</i></p>										

	<p><i>тощо)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опанування ШКУ передбачає обов'язкове відвідування лекцій та практичних занять, а також виконання самостійної роботи. 2. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. 3. Якщо студент відсутній з поважної причини, він має можливість здати виконані завдання на консультації. 4. Всі етапи самостійної роботи презентуються студентами на практичних заняттях.
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>онлайн-ресурси, програмне забезпечення... http Сайт Україна Incoqnita (www.incoqnita.day.kiev.ua). http://istoryk.at.ua/ http://undip.org.ua/ http://www.startpedahohika.com/ http://history.org.ua/uk http://mon.gov.ua/ https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/ https://www.schoollife.org.ua/</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p><i>Лабораторія історії ФІП, проєктор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали</i></p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА</p> <p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баханов К.О. Теоретичні засади шкільного курсу історії України // Історія і суспільствознавство в школах України. – 2015. -№1-2. – С. 12-19; №3. – С. 4-12. 2. Баханов К.О. Становлення змісту шкільного курсу історії України // Історія і суспільствознавство в школах України. – 2015. – №10. – С. 43-49. ; №11. – С. 16-24. 3. Баханов К.О. Схема М.Грушевського як теоретична основа побудови змісту шкільного курсу історії України // Історія та правознавство. – 2015. -№9. – С. 2-4 4. Баханов К.О. Погляди на зміст змісту шкільного курсу історії України на початку ХХ ст. // Історія та правознавство. – 2015. -№10-11. – С. 2-4 5. Баханов К.О. Становлення змісту шкільного курсу історії України під час Української революції 1917-1921 рр. // Історія та правознавство. – 2015. -№13-14. – С. 2-4

6. Баханов К.О. Навчання історії в умовах нацистського окупаційного режиму в Україні // Історія та правознавство. – 2015. -№15. – С. 2-4

7. Баханов К.О. Шкільний курс історії УРСР у 50-80-х рр. ХХ ст // Історія та правознавство. – 2015. -№16. – С. 2-4

8. Баханов К.О. Трансформація шкільного курсу історії України наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. // Історія та правознавство. – 2015. -№19. – С. 2-6

9. Гирич І. Історія України нового часу в сучасній шкільній освіті. – К.: ВД «Стилос», 2009. – 64 с.

10. Гирич І. Концептуальні проблеми історії України. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 224 с.

11. Турченко Ф. Україна – повернення історії. Генеза сучасного підручника. – К.: Генеза, 2016. – 104 с.

12. Шкільна історія очима істориків-науковців. – К. Вид-во ім.Олени Теліги, 2008. – 128 с.

13. Курилів В. Методика викладання історії. – Львів – Торонто: Видавництво «Світ»,2003.- 247 с.

Допоміжна

14. Баханов К.О. Сучасний шкільний підручник історії / К.О. Баханов. – Х.: Вид. група “Освіта”. – 2009. – 128 с.

15. Баханов К.О. Шкільна програма з історії: становлення змісту / К.О. Баханов. – Х.: Вид. група “Освіта”. – 2009. – 127 с.

16. Історія ХХ століття. Нові підходи до змісту шкільного курсу // Історія та правознавство – 2007. – № 19-21 (119-121).

17. Нові підходи до історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства: навч. посіб. для студ. ВНЗ. – Л.: ЗУКУ, 2012. – 164 с.

18. Сучасні підходи до історичної освіти. Методичний додаток до навчального посібника «Історія епохи очима людини. Україна та Європа в 1900-1939 рр.» / Уклад. І.Костюк, П.Кендзьор. – Львів: НВФ «Українські технології», 2004. – 128 с.

19. Галлагер Кармел Викладання історії в контексті сприяння демократичним цінностям і терпимості.(Викладання і вивчення історії в школі). Посібник для вчителів. – К.,1998.